

вагомим чинником, що характеризує ефективність державного управління. Це пов'язано, по-перше, тому, що ця проблема зумовлена кардинальними змінами в політичній системі України, змінами конституційно-правового статусу головних суб'єктів суспільних відносин і адміністративно-територіального поділу. По-друге, внаслідок визначення державного курсу налаштованістю на інтеграцію в Європейський Союз, що потребує адаптації системи місцевого управління України до сталих європейських традицій демократичного управління. По-третє, через те, що виникнення проблеми надання управлінських послуг тісно пов'язане зі сферою налагодження партнерських взаємовідносин між суб'єктами територіальної громади як засіб розв'язання місцевих проблем. Адже діяльність обраної демократичним шляхом влади, що не враховує думки громадськості, приречена на неефективність [9].

Підсумовуючи, відзначимо, що сучасний стан надання органами Державної податкової служби України адміністративних послуг фізичним і юридичним особам перебуває на достатньо високому рівні, про що свідчать результати діяльності податкових органів України. Разом з тим, надання якісних адміністративних послуг залишається головною умовою підвищення довіри громадян до органів Державної податкової служби України. Таке розуміння означеної проблеми зумовлює необхідність удосконалення діючої системи як надання, так і оцінки якості надання адміністративних послуг податковими органами України. У зв'язку з цим виникає необхідність впровадження новітніх організаційних та інформаційних технологій, а також обґрунтування й розробки нової моделі оцінки ступеня задоволення населення якістю адміністративних послуг, що надаються органами Державної податкової служби України.

Отже, пріоритетними напрямками подальшого удосконалення механізму надання адміністративних послуг органами Державної податкової служби України мають стати: 1) формування загальнодержавного Реєстру адміністративних послуг; 2) створення дієвих інструментів для міжвідомчої взаємодії для забезпечення надання адміністративних послуг; 3) поєднання функції "єдиного вікна" та "єдиного офісу" за рахунок використання сучасних інформаційно-технологічних процесів; 4) функціонування єдиного веб-порталу адміністративних послуг.

Література

1. Жуковська А.Ю. Шляхи підвищення якості адміністративних послуг органів виконавчої влади // *Економічний простір*. - 2008. - № 19. - С. 82-91.
2. Кривенюк В.В. Орієнтація органів державної влади на задоволення потреб громадян як споживачів управлінських послуг. - [Електронний ресурс]: <http://www.kds.org.ua/blog/krivenyuk-vv-tvorcha-robota-orientatsiya-organiv-derzhavnoi-vladi-na-zadovolenny-a-potreb-gromad>.
3. Про схвалення Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади: розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2006 року № 90-р // *Офіційний вісник України*. - 2006. - № 7. - Ст. 376.
4. Про затвердження плану заходів щодо реформування системи надання адміністративних послуг: розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2011 року № 1076-р // *Урядовий кур'єр* від 1 листопада 2011 року. - № 202.
5. Про затвердження стандартів надання адміністративних послуг: наказ Державної податкової служби України від 30 листопада 2011 року № 187. - [Електронний ресурс]: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1008.10998.0>.
6. Про затвердження переліку платних адміністративних послуг, які надаються Державною податковою службою: розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 вересня 2011 року № 870 - р // *Офіційний вісник України*. - 2011. - № 71. - Ст. 2691.
7. Каталог послуг: Державна податкова служба України. - [Електронний ресурс]: <http://sts.gov.ua/dodatkovainformatsiya/katalog-poslug/>
8. Про забезпечення сприятливих умов для надання адміністративних послуг: наказ Державної податкової служби України від 25 серпня 2011 року № 500. - [Електронний ресурс]: <http://sts.gov.ua/dodatkovainformatsiya/katalog-poslug/normativno-pravova-baza-z-p/>
9. Куц Ю.О. Якість надання управлінських послуг як чинник ефективності місцевого управління. - [Електронний ресурс]: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2011-2/doc/4/03.pdf>

*Мордвін І.А.,
здобувач Харківського національного університету
внутрішніх справ
Надійшла до редакції 16.11.2012*

УДК 342.922:343.352

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВАДЖЕННЯ В СПРАВАХ ПРО КОРУПЦІЙНІ АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Панфілов О. Є.

З прийняттям Верховною Радою Закону "Про засади запобігання і протидії корупції" виникла необхідність коригування процесуальних правил притягнення до адміністративної відповідальності за адміністративні корупційні правопорушення з урахуванням специфіки цієї категорії справ. Такі зміни були внесені Законом "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційні правопорушення" № 3207-VI від 7 квітня 2011 року. Їх теоретичний аналіз безумовно є необхідним.

Питання адміністративної відповідальності та процесуальних аспектів притягнення до неї правопорушників розглядалися багатьма відомими адміністративістами, зокрема, слід відзначити праці Д.М. Бахраха, Л.Р. Білої, С.В. Ківалова, В.К. Колпакова, О.В. Кузьменко, М.Я. Масленнікова, О.І. Миколенка, С.В. Тихомирова

© О.Є. Панфілов, 2012

та ін., певні проблеми адміністративно-юрисдикційного провадження в справах про корупційні правопорушення зачіпалися в роботах С.С. Рогульського, О.В. Терещука, Р.М. Тучака та інших. Проте роботи зазначених авторів захищені та/чи опубліковані до набуття чинності наведеними вище законами, що зумовлює потребу актуалізувати відповідні теоретичні висновки.

Метою цієї статті є аналіз специфічних характеристик провадження в справах про корупційні адміністративні правопорушення з урахуванням останніх законодавчих змін і визначення місця цього провадження в класифікації проваджень у справах про адміністративні правопорушення за критеріями його обсягу й складності.

Чинне законодавство не містить поняття провадження у справах про адміністративні правопорушення, проте таке

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
ПРАВНИЧИЙ ЧАСОПИС**

поняття було вироблене наукою адміністративного права. Як відзначають С.В. Ківалов і Л.Р. Біла-Тіунова, провадження в справах про адміністративні правопорушення є одним зі специфічних і важливих адміністративно-юрисдикційних проваджень, що входять до адміністративно-юрисдикційного процесу [1, 52]. Адміністративно-юрисдикційний процес визначають як врегульовану адміністративно-процесуальними нормами правозастосовну й правоохоронну діяльність органів державного управління, а в передбачених законом випадках - і інших органів та їхніх посадових осіб і представників громадських організацій щодо застосування адміністративно-правових санкцій при вирішенні індивідуально-конкретних справ, які виникають із правовідносин, не пов'язаних з управлінським (службовим) підпорядкуванням [2, 22].

Отже, провадження в справах про корупційні правопорушення визначають як регламентовану адміністративно-процесуальними нормами діяльність державних органів, спрямовану на розгляд справ про ці адміністративні правопорушення, застосування в необхідних випадках адміністративних стягнень [3, 148].

На відміну від інших адміністративних проваджень, провадження в справах про адміністративні правопорушення є детально врегульованим нормами адміністративного права, основна частина яких міститься в КУпАП. Зокрема, провадженню в справах про адміністративні правопорушення присвячений розділ IV Кодексу під назвою "Провадження в справах про адміністративні правопорушення", а також розділ V "Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень".

Крім КУпАП, порядок притягнення особи до адміністративної відповідальності регулюється й іншими законодавчими актами України. Про це зазначено в ст. 246 КУпАП. Окремі особливості притягнення до відповідальності, також адміністративної, осіб, які вчинили корупційні правопорушення, передбачаються Законом "Про засади запобігання і протидії корупції".

У літературі з адміністративного права провадження в справах про адміністративні правопорушення класифікуються за різними критеріями. З метою виявлення особливостей проваджень по справах про окремі види правопорушень корисною є класифікація проваджень залежно від обсягу й складності процесуальної діяльності. За критерієм обсягу й складності О.І. Миколенко виділяє наступні види проваджень:

1) звичайне провадження, яке характеризується наявністю наступних ознак: черговість проходження усіх обов'язкових стадій провадження; 15-денний строк розгляду справ; не обов'язковість присутності правопорушника при розгляді справи. Таке провадження здійснюється щодо більшості адміністративних проступків, відповідальність за які передбачена КУпАП;

2) спрощене провадження, яке характеризується тим, що в цьому разі протокол про адміністративне правопорушення не складається, а посадова особа, яка виявила правопорушення, сама приймає рішення про накладення на винного попередження або штрафу та виконує своє рішення (ст. 258 КУпАП);

3) особливе провадження, яке характеризується наступними ознаками: строки розгляду справи менше загальноновстановленого 15-денного строку; присутність правопорушника при розгляді таких справ є обов'язковою. Це провадження в адміністративних справах про правопорушення, які перераховані в ч. 4 ст. 277 КУпАП та ч. 2 і 3 ст. 268 КУпАП [4, 132-133].

Аналіз положень КУпАП, що регулюють особливості провадження в справах про корупційні правопорушення приводить до висновку, що ця категорія належить до особливих проваджень, оскільки хоча для неї й встановлено загальний строк розгляду справи, це провадження характеризується ускладненою процедурою й додатковими вимогами щодо його здійснення.

Провадження в справах про адміністративні правопорушення містить декілька стадій, які поряд із загальними завданнями провадження мають свої власні завдання й особливості. Слід відзначити, що за своєю структурою провадження, що розглядається, має багато схожих рис з кримінальним провадженням, проте порівняно з ним характеризується більш спрощеним і скороченим порядком розгляду справи. КУпАП конкретно не визначає стадії провадження в справі про адміністративне правопорушення, проте більшість учених-адміністративістів виділяє чотири стадії: 1) адміністративне розслідування; 2) розгляд справи й прийняття постанови (рішення) у справі; 3) перегляд постанови в справі; 4) виконання постанови [5, 202; 6, 135; 7, 229].

Провадження в справах про адміністративні корупційні правопорушення містить усі названі стадії, проте воно відрізняється від проваджень щодо інших адміністративних правопорушень формою реалізації адміністративно-юрисдикційної процедури.

Отже, першою стадією провадження в справах про адміністративні корупційні правопорушення є адміністративне розслідування. Як вірно зазначив Д.М. Бахрах, на цій першій стадії провадження не лише відбувається порушення адміністративної справи, а й проводиться адміністративне розслідування, складається протокол, який вже містить формулу обвинувачення, проводиться адміністративне затримання, вилучення речей і документів, а також інші процесуальні дії [6, 135]. Крім того, як наголошують Д.М. Бахрах і Д.М. Овсянко, адміністративне розслідування як стадія провадження завершується не моментом складення протоколу про адміністративне правопорушення, а моментом направлення матеріалів справи за підвідомчістю [8, 325; 123, 171].

Спеціальний документ, який би фіксував порушення справи про адміністративне правопорушення, переважно не складається. Проте в разі порушення провадження прокурором або його заступником згідно зі ст. 24 Закону України "Про прокуратуру", цими посадовими особами може бути винесена постанова про порушення справи про адміністративне правопорушення. В інших випадках провадження в справах про адміністративні правопорушення починається без складання спеціального документу. Початковим моментом порушення справи можна вважати час, коли інформація (привід) про корупційне правопорушення стала відома уповноваженому органу чи посадовій особі [3, 151].

Статтею 247 визначені обставини, що виключають провадження в справі про адміністративне правопорушення. Як одну з обставин названо закінчення на момент розгляду справи про адміністративне правопорушення строків, передбачених ст. 38 КУпАП. Слід підкреслити, що вказаною статтею встановлені спеціальні строки накладення адміністративного стягнення за корупційні правопорушення. Згідно з частиною 3 ст. 38 КУпАП адміністративне стягнення за вчинення корупційного правопорушення може бути накладено протягом трьох місяців з дня виявлення, але не пізніше одного року з дня його вчинення. Проте видається, що зазначена

норма стосується лише корупційних правопорушень, включених до глави 13-А Кодексу. Строк притягнення до адміністративної відповідальності за інші корупційні правопорушення повинен визначитися на загальних підставах, встановлених ч. 1 і 2 ст. 38 КУпАП, тобто два місяці з дня вчинення правопорушення, а при триваючому правопорушенні - не пізніше як через два місяці з дня його виявлення, за винятком справ, підвідомчих суду (судді), та три місяці з дня вчинення правопорушення, а при триваючому правопорушенні - не пізніше як через три місяці з дня його виявлення, для справ про адміністративні правопорушення, які підвідомчі суду (судді).

Складання протоколу є обов'язковим у разі встановлення всіх ознак складу корупційного правопорушення [3, 152]. Від правильності складання та вмотивованості протоколу залежить правильність подальшого розгляду справи й обґрунтованість застосування адміністративного стягнення. Порядок складання протоколу про адміністративне правопорушення, його зміст, особи, які мають право складати протоколи про адміністративні правопорушення, визначаються главою 19 КУпАП. Цією ж главою визначаються випадки, коли протокол про адміністративне правопорушення не складається.

Протокол про адміністративне правопорушення складається у двох екземплярах, один з яких під розписку вручається особі, яка притягається до адміністративної відповідальності. У ньому зазначаються: дата й місце його складання, посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка склала протокол; відомості про особу, яка притягається до адміністративної відповідальності (у разі її виявлення); місце, час вчинення й суть адміністративного правопорушення; нормативний акт, який передбачає відповідальність за це правопорушення; прізвища, адреси свідків і потерпілих, якщо вони є; пояснення особи, яка притягається до адміністративної відповідальності; інші відомості, необхідні для вирішення справи. Якщо правопорушенням заподіяно матеріальну шкоду, про це також зазначається в протоколі (ч. 1 ст. 256 КУпАП). За наявності, у протоколі доцільно також зазначити обставини, що пом'якшують та обтяжують відповідальність за вчинене правопорушення. Тобто, при складанні протоколу про корупційне правопорушення повинні враховуватись всі обставини справи, а особливо відомості про особу правопорушника [9, 113-114].

Важливе значення для правильного й оперативного вирішення справи про адміністративне правопорушення має вірне визначення суб'єкта, який уповноважений скласти протокол і розглянути справу по суті, тобто вирішення питання підвідомчості справи про адміністративне правопорушення. Під останньою розуміють закріплену законодавством компетенцію з розгляду справ про адміністративні правопорушення між органами та посадовими особами, уповноваженими розглядати такі справи [10, 307]. Зокрема, перелік органів (посадових осіб), уповноважених розглядати певні категорії справ про адміністративні правопорушення, міститься в главі 17 КУпАП "Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення".

Проте, як вірно зазначив О.І. Миколенко, у провадженні в справах про адміністративні правопорушення дуже часто одні органи (посадові особи) вправі розслідувати справи, інші - розглядати їх і приймати постанови в справі, треті - розглядати скарги на постанови, четверті - виконувати постанови про накладення адміністративних стягнень. Тому для провадження в справах про адміністративні правопорушення доцільно говорити про

постадійну підвідомчість [4, 157]. Так, підвідомчість на стадії адміністративного розслідування встановлена, насамперед, ст. 255 КУпАП, що містить перелік органів (посадових осіб), які мають право складати протоколи про адміністративні правопорушення.

Крім цього, при визначенні підвідомчості справ про адміністративні правопорушення слід також враховувати різні рівні підвідомчості й порядок послідовного їх виявлення. Відповідно, виділяють такі види підвідомчості названих справ: 1) видова підвідомчість; 2) територіальна підвідомчість; 3) посадова підвідомчість [4, 158].

Зокрема, видова підвідомчість у частині складення протоколу про адміністративні правопорушення встановлена ст. 255 КУпАП. Правом складення протоколу про адміністративні правопорушення, відповідальність за які передбачена ст. ст. 172²-172⁹ КУпАП, наділені уповноважені на те посадові особи органів внутрішніх справ, органів Служби безпеки України, органів державної податкової служби, органів управління Військової служби правопорядку в Збройних Силах України (про правопорушення, вчинені військовослужбовцями, військовозобов'язаними та резервістами під час проходження зборів, а також працівниками Збройних Сил України під час виконання ними службових обов'язків), а також прокурор або уповноважена ним особа з числа працівників прокуратури. Ці положення загалом відповідають ч. 5 ст. 5 Закону "Про засади запобігання і протидії корупції", яка визначає спеціально уповноважених суб'єктів, які безпосередньо здійснюють у межах своєї компетенції заходи щодо виявлення, припинення й розслідування корупційних правопорушень. Що стосується неправомірного використання державного майна (ст. 184¹ КУпАП), то протоколи про ці правопорушення уповноважені складати лише посадові особи органів внутрішніх справ і органів управління Військової служби правопорядку в Збройних Силах України. Тільки органи прокуратури уповноважені складати протоколи про порушення права на інформацію (ст. 212³ КУпАП).

Необхідно враховувати, що КУпАП не називає конкретні підрозділи уповноважених суб'єктів, які наділені правом складати протоколи про адміністративні корупційні правопорушення, тобто не визначає посадову підвідомчість. Посадова підвідомчість визначає повноважну посадову особу органу адміністративної юрисдикції щодо здійснення тих чи інших дій. Для її визначення необхідно звернутись до ч. 5 ст. 5 Закону "Про засади запобігання і протидії корупції", відповідно до якої спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції є органи прокуратури, спеціальні підрозділи по боротьбі з організованою злочинністю Міністерства внутрішніх справ України, податкової міліції, по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю Служби безпеки України, Військової служби правопорядку в Збройних Силах України, якщо інше не передбачено законом. Крім того, повноваження окремих підрозділів правоохоронних органів щодо протидії корупції визначаються в положеннях та інших підзаконних актах про ці підрозділи. Наприклад, відповідно до підпункту 7 пункту 4 Положення про Державну службу боротьби з економічною злочинністю, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 5 липня 1993 р. № 510 [11], ця служба відповідно до покладених на неї завдань бере участь у виявленні фактів хабарництва, корупції та інших зловживань, у тому числі пов'язаних з приватизацією державної власності, і вживає заходів до запобігання їм.

Після проведення розслідування й встановлення всіх обставин, що мають значення для справи, орган

(посадова особа), що провів розслідування, направляє його матеріали уповноваженому органу на розгляд (за винятком спрощеного провадження, за якого цей орган (посадова особа) вправі самостійно накласти на правопорушника адміністративне стягнення, виступаючи одночасно суб'єктом адміністративного розслідування, розгляду справи про адміністративне правопорушення та виконання постанови в справі). Для цього необхідно визначити видову підвідомчість на стадії розгляду справи, тобто встановити, який орган адміністративної юрисдикції вправі розглядати цю категорію справ. Крім того, слід правильно встановити територіальну підвідомчість, тобто залежно від місця вчинення правопорушення, місця проживання правопорушника тощо, визначити який конкретно орган буде розглядати справу.

Згідно зі ст. 221 КУпАП справи про корупційні правопорушення, передбачені ст. ст. 172²-172⁹, 184¹, 212³ КУпАП, розглядають судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів. Територіально ці справи підвідомчі загальним судам за місцем вчинення корупційного правопорушення.

КУпАП не встановлює загальний строк направлення справи на розгляд. Водночас, щодо корупційних правопорушень такий строк встановлений: разом з іншими матеріалами цей протокол надсилається до місцевого загального суду за місцем вчинення корупційного правопорушення в триденний строк з моменту його складення. Особа, яка склала протокол про вчинення адміністративного корупційного правопорушення, одночасно з надісланням його до суду надсилає прокурору, органу державної влади, органу місцевого самоврядування, керівникові підприємства, установи чи організації, де працює особа, яка притягається до відповідальності, повідомлення про складення протоколу із зазначенням характеру вчиненого правопорушення й норми закону, яку порушено (ст. 257 КУпАП).

Регулюванню другої стадії провадження в справі про адміністративне правопорушення, якою, як вже відзначалось, є розгляд матеріалів справи та прийняття постанови (рішення) у справі, присвячено дві глави КУпАП - глава 22 "Розгляд справ про адміністративне правопорушення" та глава 23 "Постанова по справі про адміністративне правопорушення". Д.М. Бахрах виділяє наступні етапи названої стадії: 1) підготовка справи до розгляду та слухання; 2) аналіз зібраних матеріалів, обставин справи; 3) прийняття постанови (рішення) у справі; 4) оголошення постанови [6, 136].

Строки розгляду справ про адміністративні правопорушення встановлені ст. 277 КУпАП. Загальний строк розгляду справ про адміністративні правопорушення становить 15 днів, проте, враховуючи специфіку окремих правопорушень, для них встановлені скорочені строки розгляду. Що стосується корупційних правопорушень, то для них встановлено загальний строк розгляду, проте з урахуванням її особливості, що відповідно до ч. 3 ст. 277 КУпАП цей строк зупиняється судом у разі, якщо особа, щодо якої складено протокол про адміністративне корупційне правопорушення, умисно ухиляється від явки до суду або з поважних причин не може туди з'явитися (хвороба, перебування у відрадянненні чи на лікуванні, у відпустці тощо).

При розгляді справ про адміністративні правопорушення, передбачені, зокрема, ст. ст. 172²-172⁹ КУпАП, присутність особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, є обов'язковою. У разі ухилення від явки на виклик органу внутрішніх справ або судді район-

ного, районного в місті, міського чи міськрайонного суду цю особу може бути органом внутрішніх справ (міліцією) піддано приводу (ч. 2 ст. 268 КУпАП). Крім того, відповідно до ч. 2 ст. 250 КУпАП при провадженні в справах про названі адміністративні правопорушення обов'язковою є участь прокурора в розгляді справи судом.

Стаття 280 КУпАП встановлює перелік обставин, що підлягають з'ясуванню при розгляді справи про адміністративне правопорушення. До них належать наступні питання: чи було вчинено адміністративне правопорушення, чи винна ця особа в його вчиненні, чи підлягає вона адміністративній відповідальності, чи є обставини, що пом'якшують і обтяжують відповідальність, чи заподіяно майнову шкоду, чи є підстави для передачі матеріалів про адміністративне правопорушення на розгляд громадської організації, трудового колективу, а також інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи.

За результатами розгляду справи про адміністративне корупційне правопорушення суд може винести лише одну з таких постанов: 1) про накладення адміністративного стягнення або 2) про закриття справи.

Частина 2 статті 283 КУпАП встановлює обов'язкові реквізити такої постанови. Якщо при вирішенні питання про накладення стягнення за адміністративне корупційне правопорушення районним, районним у місті, міським чи міськрайонним судом (суддею) одночасно вирішується питання про відшкодування винним майнової шкоди, то в постанові по справі зазначаються розмір шкоди, що підлягає стягненню, порядок і строк її відшкодування. Стаття 25 Закону "Про засади запобігання і протидії корупції" прямо передбачає право фізичних і юридичних осіб, права яких порушено внаслідок вчинення корупційного правопорушення і яким завдано моральної або майнової шкоди, збитків, на відновлення прав, відшкодування збитків, шкоди в установленому законом порядку.

Кошти та інше майно, одержані внаслідок вчинення корупційного правопорушення, підлягають конфіскації за рішенням суду в установленому законом порядку, а кошти у встановленому судом розмірі вартості незаконно одержаних послуг чи пільг - стягненню на користь держави (ст. 26 Закону "Про засади запобігання і протидії корупції"). Постанова по справі повинна містити рішення питання про вилучені речі і документи, а також вказівку про порядок і строк її оскарження.

Постанова повинна бути оголошена негайно після закінчення розгляду справи. Копія постанови протягом трьох днів вручається або висилається особі, щодо якої її винесено.

Згідно з частиною 7 ст. 285 КУпАП постанова суду про накладення адміністративного стягнення за адміністративне корупційне правопорушення в триденний строк з дня набрання нею законної сили направляється відповідному органу державної влади, органу місцевого самоврядування, керівникові підприємства, установи чи організації, державному чи виборному органу, власнику юридичної особи або уповноваженому ним органу для вирішення питання про притягнення особи до дисциплінарної відповідальності, усунення її згідно із законодавством від виконання функцій держави, якщо інше не передбачено законом, а також усунення причин і умов, що сприяли вчиненню цього правопорушення. Крім того, відповідно до ч. 2 ст. 21 Закону "Про засади запобігання і протидії корупції" відомості про особу, притягнуту до адміністративної відповідальності за вчинення корупційного правопорушення, у триденний строк з дня набрання

постановою судді законної сили заносяться до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення, що формується й ведеться Міністерством юстиції України відповідно до Положення про Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні правопорушення, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 11 січня 2012 р. № 39/5 [12].

Постанова судді в справах про корупційне адміністративне правопорушення набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги чи протесту прокурора, якщо така скарга (протест) не були подані.

Аналіз санкцій статей КУпАП про адміністративні корупційні правопорушення дає підстави для висновку, що за вчинення цих правопорушень може бути застосоване лише одне основне адміністративне стягнення - штраф, а в передбачених законом випадках і одне додаткове - конфіскація незаконно одержаних неправомірної вигоди, подарунку, доходу.

Аналіз положень КУпАП, що регулюють особливості провадження в справах про корупційні правопорушення приводить до висновку, що ця категорія належить до особливих проваджень, оскільки хоча для неї й встановлено загальний строк розгляду справи, це провадження характеризується ускладненою процедурою й додатковими вимогами щодо його здійснення.

До особливостей провадження в справах про корупційні правопорушення, зокрема, належить: корупційне правопорушення як підстава порушення адміністративної справи; спеціальні (подовжені) строки накладення адміністративного стягнення за корупційні правопорушення; триденний строк направлення протоколу з матеріалами справи до суду; виключно судовий розгляд справ про ці правопорушення; обов'язкова присутність особи, яка притягається до адміністративної відповідальності; обов'язкова участь прокурора; включення відомостей про особу, притягнуту до адміністративної відповідальності за вчинення корупційного правопорушення, до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення.

Література

1. Ківалов С.В. Адміністративне право України: Навч.-метод. посіб. - 2-ге вид., переробл. і доповн. - Одеса: Юридична література, 2002. - 312 с.

2. Масленников М.Я. Административно-юрисдикционный процесс: сущность и актуальные вопросы правоприменения по делам об административных правонарушениях. - Воронеж: Изд-во Воронеж. ун-та, 1990. - 207 с.

3. Тучак Р.М. Адміністративно-правові засади боротьби з корупцією: Дис... канд. юрид. наук: 12.00.07. - Х., 2007. - 198 с.

4. Миколенко А.И. Административный процесс и административная ответственность в Украине. Учебное пособие. - Х.: Одиссей, 2004. - 272 с.

5. Адміністративне право України: Підручник для юрид. вузів і факультетів / за ред. Ю.П. Битяка. - Х.: Право, 2001. - 528 с.

6. Бахрах Д.Н. Административная ответственность граждан в СССР: Учебное пособие. - Свердловск: Изд-во Урал. ун-та, 1989. - 204 с.

7. Васильев А.С. Административное право Украины (общая часть). Учебное пособие. - Х.: Одиссей, 2001. - 288 с.

8. Алехин А.П. Административное право Российской Федерации: Учеб. изд. / [А.П. Алехин, А.А. Кармолицкий, Ю.М. Козлов]. - М.: Зерцало, 1997. - 672 с.

9. Рогульський С.С. Адміністративно-правові заходи боротьби з корупцією в Україні: Дис... канд. юрид. наук: 12.00.07. - К., 2005. - 187 с.

10. Тихомиров С.В. Административное право Российской Федерации: Учебное пособие. - М.: Изд-во "Юрлитинформ", 2003. - 608 с.

11. Про утворення Державної служби боротьби з економічною злочинністю: Постанова Кабінету Міністрів України від 5 липня 1993 р. № 510 // Зібрання постанов Уряду України. - 1994. - № 2. - Ст. 30.

12. Про затвердження Положення про Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні правопорушення: Наказ Міністерства юстиції України від 11 січня 2012 р. № 39/5 // Офіційний вісник України. - 2012. - № 6. - Ст. 223.

Панфілов О.Є.,

асистент кафедри адміністративного і фінансового права Національного університету "Одеська юридична академія"
Надійшла до редакції 29.10.2012

УДК 342.9:347:963

ПРАВА ЯК ЕЛЕМЕНТ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ

Рибалка Н. О.

Основним завданням прокурорського нагляду за додержанням і застосуванням законів є захист від неправомірних посягань гарантованих Конституцією й законами України прав і свобод людини та громадянина, державних і суспільних інтересів. Для виконання цього завдання органам прокуратури України необхідні відповідні повноваження. Останнім часом ці повноваження зазнають суттєвих змін. Адміністративно та кримінально-правові норми, що визначають права органів прокуратури України постійно оновлюються. Відтак, для підтримання знань у цій сфері в актуальному стані потребуються й нові дослідження права органів прокуратури України, що й визначило актуальність досліджуваної проблематики.

Питання адміністративно-правового статусу органів прокуратури та, зокрема, прав органів прокуратури України є об'єктом постійної уваги низки науковців,

які присвятили цій проблематиці свої дослідження. Підґрунтям написання статті стали роботи О.М. Бандурки, М.М. Бурбики, Л.М. Давиденка, В.В. Долежана, П.М. Каркача, М.Й. Курочки, В.І. Малюги, І.Є. Марочкина, М.І. Мичка, О.Р. Михайленка, Є.М. Поповича, В.П. Рябцева, В.В. Сухоноса, П.В. Шумського, М.К. Якимчука та інші. У переважній більшості наукових праць не враховано вимоги сьогодення й тих змін, які сталися в національному законодавстві. Тому як мету цієї статті варто розглядати визначення переліку прав органів прокуратури України як структурного елементу адміністративно-правового статусу органів прокуратури України. З цієї метою аналізуються нормативно-правові акти України на предмет наявності в них норм, що визначають права органів прокуратури України. Новизною цієї статті є розгляд прав органів прокуратури України з врахуванням новацій у